

АҚМОЛА ОБЛЫСЫ
ЗЕРЕНДІ АУДАНЫ
БӘЙТЕРЕК СЕЛОЛЫҚ
ОКРУГІНІҢ
ӘКІМІ

АКИМ
БАЙТЕРЕКСКОГО
СЕЛЬСКОГО ОКРУГА
ЗЕРЕНДИНСКОГО РАЙОНА
АКМОЛИНСКОЙ ОБЛАСТИ

ӘКІМ

РАСПОРЯЖЕНИЕ

2026 жыл 01 қазан

Бәйтерек селосы

№ 36

село Байтерек

**Сыбайлас жемқорлыққа
қарсы стандартты
бекіту туралы**

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес:

1. «Зеренді ауданы Бәйтерек селолық округі әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты бекітілсін.
2. Барлық қызметкерлерді көрсетілген сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартпен таныстырылсын.
3. Қызметкерлер сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды сақтауды қамтамасыз етсін.
4. Осы әкім қол қойылған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

Е. Шәкіржанов

Сериялық нөмірсіз бланк ЖАРАМСЫЗ ДЕП ТАНЫЛАДЫ. Қызмет бабына лағы мақсат үшін көшірмесі шеттеулі мөлшерде жасалмай, бөлінген тәртіппен БЕКІТІЛЕДІ және ЕСЕПКЕ АЛЫНАДЫ. Бланк без сериялігі нөмірі НЕДІЙСТВИТЕЛЕН. Копии при служебной необходимости делаются в ограниченном количестве, ЗАВЕРЯЮТСЯ и УЧИТЫВАЮТСЯ в установленном порядке.

001941

**АҚМОЛА ОБЛЫСЫ
ЗЕРЕНДІ АУДАНЫ
БӘЙТЕРЕК СЕЛОЛЫҚ
ОКРУГІНІҢ
ӘКІМІ**

**АКИМ
БАЙТЕРЕКСКОГО
СЕЛЬСКОГО ОКРУГА
ЗЕРЕНДИНСКОГО РАЙОНА
АКМОЛИНСКОЙ ОБЛАСТИ**

ӨКІМ

РАСПОРЯЖЕНИЕ

01 октябрь 2026 год
Бәйтерек селосы

№ 36
село Байтерек

**Об утверждении
антикоррупционного
стандарта**

В соответствии с Законом Республики Казахстан «О противодействии коррупции»:

1. Утвердить антикоррупционный стандарт государственного учреждения «Аппарат акима Байтерекского сельского округа Зерендинского района».
2. Ознакомить с указанной антикоррупционным стандартом всех сотрудников.
3. Сотрудникам обеспечить соблюдение антикоррупционного стандарта.
4. Настоящее распоряжение вводится в действие со дня подписания.

Е. Шакиржанов

Сериялык нөмірісіз бланк ЖАРАМСЫЗ ДІП ТАНЫЛАДЫ. Қызмет бабынағы мақсат үшін көшірмесі шектеулі мөлшерде жасалынады, белгіленген тәртіппен БЕКІТІЛЕДІ және ЕСЕПШЕ АЛЫНАДЫ.
Бланк без серийного номера НЕДЕЙСТВУЕТ. Копии при служебной необходимости делаются в ограниченном количестве. ЗАВЕРЯЮТСЯ и УЧИТЫВАЮТСЯ в установленном порядке.

001942

Зеренді ауданы
Бәйтерек селолық
округі әкімінің өкімімен
бекітілген № 36
2026 жылғы «01» қазан

**«Зеренді аудан Бәйтерек селолық округі әкімінің аппараты»
мемлекеттік мекемесінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты**

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 10-бабының 2-тармағына, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің 2024 жылғы 31 желтоқсандағы №285 қаулысымен бекітілген Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарға сәйкес әзірленді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт «Зеренді ауданы Бәйтерек селолық округі әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі – Мекеме) қызметкерлерінің белгіленген ережелерді мүлтіксіз сақтауға және сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған іс-әрекеттері мен шешімдерін айқындайды.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың мақсаты – сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға, құқықтық сауаттылықты және сыбайлас жемқорлыққа мүлдем төзбеушілікті арттыруға бағытталған ұсынымдар жүйесін құру.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың мақсаттары:

қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақты мінез-құлқын дамыту;

сыбайлас жемқорлықты дер кезінде анықтау және оның теріс салдарын болдырмау;

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты қолдану және енгізу:

Мекеменің қызметінде жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін жүзеге асыру және функцияларын жүзеге асыру кезінде қолданылады;

Мекеменің барлық қызметкерлері орындауға міндетті;

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты тиісінше орындамағаны үшін Мекеме қызметкерлері жеке жауапкершілікте болады.

**2-тарау. Мекеме қызметкерлері мен лауазымды тұлғаларының
мінез-құлық ережелері**

2. Қызметкерлер мен лауазымды адамдар өз қызметінде:

сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға, сыбайлас жемқорлық әрекеттерін ашуға белсенді қатысуға және Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасының сақталуына дербес жауапкершілікте болуға;

адал, әділ, қарапайым болуға, жеке тұлғалармен, заңды тұлғалардың өкілдерімен және әріптестермен қарым-қатынаста жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларды сақтауға, сыпайылық пен дұрыстық танытуға;

жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қозғайтын шешімдер қабылдаудың ашықтығын қамтамасыз ету;

іс-әрекетіңіз бен мінез-құлқыңыз арқылы қоғам тарапынан сын тудырмау, сын үшін қудалауға жол бермеу, сындарлы сынды кемшіліктерді жою және қызметіңізді жақсарту үшін пайдалану;

әріптестерінен жоғары құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті сақтауды қолдау және талап ету; заңнамаға қайшы келетін және Мекеменің мүдделеріне қайшы келетін кәсіпкерлік және табыс алуға байланысты өзге де қызметті жүзеге асыруда біреуге көмек көрсетуге бағытталған әрекеттерді жасамауға;

жеке және заңды тұлғалардың өз құқықтары мен заңды мүдделерін жүзеге асыруына кедергі келтіретін әрекеттерге (әрекетсіздікке) жол бермеуге;

басқа адамдарды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға итермеуге;

өз функцияларын және қызметтік міндеттерін орындағаны үшін сыйақыны, оның ішінде заңды және жеке тұлғалардан ақшаны, қызметтерді, сыйлықтарды, тауарларды қабылдамауға;

таратуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында пайдаланбауға;

қамтамасыз етілуі «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жеке және заңды тұлғалардың мәліметтерінен бас тартпауға;

шындыққа сәйкес келмейтін ақпаратты таратпау;

қызмет бабын асыра пайдалануға, негізсіз бюрократия көріністеріне, сондай-ақ дәрекілік пен біржақтылық көріністеріне жол бермеуге;

Мекеменің құзыретіне жататын мәселелермен жүгінген адамдардың ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге;

жеке мәселелерін шешу кезінде және т.б. ұйымдардың, Мекеме қызметкерлерінің және басқа да тұлғалардың қызметіне ықпал ету үшін қызмет бабын пайдаланбауға;

заңдылық қағидатын басшылыққа алуға, Қазақстан Республикасы Конституциясының, Қазақстан Республикасының заңдары мен өзге де нормативтік құқықтық актілерінің талаптарын сақтауға.

3. Өз құзыреті шегінде басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде:

өздерінің лауазымдық өкілеттіктеріне сәйкес функцияларды орындау;

сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресте және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды ашуда белсенділік таныту;

сыбайлас жемқорлықтың кез келген белгілі жағдайлары, сондай-ақ материалдарды жедел қарау немесе қағазбастылық үшін кез келген пайданы алуға итермелеу туралы дереу басшылыққа хабарлауға;

әріптестерге, басшыларға және басқа да лауазымды тұлғаларға сыйлық бермеуге және материалдық пайда, пайда немесе артықшылық алу үшін қызметтік емес қызмет көрсетпеуге;

адал, әділ, қарапайым болуға, жеке тұлғалармен, заңды тұлғалардың өкілдерімен және әріптестермен қарым-қатынаста жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларды сақтауға, сыпайылық пен дұрыстық танытуға;

жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қозғайтын шешімдер қабылдаудың ашықтығын қамтамасыз ету;

іс-әрекетіңіз бен мінез-құлқыңыз арқылы қоғам тарапынан сын тудырмау, сын үшін қудалауға жол бермеу, сындарлы сынды кемшіліктерді жою және қызметіңізді жақсарту үшін пайдалану;

әріптестерінен жоғары құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті сақтауды қолдау және талап ету; заңнамаға қайшы келетін және Мекеменің мүдделеріне қайшы келетін кәсіпкерлік және табыс алуға байланысты өзге де қызметті жүзеге асыруда біреуге көмек көрсетуге бағытталған әрекеттерді жасамауға;

жеке және заңды тұлғалардың өз құқықтары мен заңды мүдделерін жүзеге асыруына кедергі келтіретін әрекеттерге (әрекетсіздікке) жол бермеуге;

басқа адамдарды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға итермеуге;

өз функцияларын және қызметтік міндеттерін орындағаны үшін сыйақыны, оның ішінде заңды және жеке тұлғалардан ақшаны, қызметтерді, сыйлықтарды, тауарларды қабылдамауға;

таратуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында пайдаланбауға;

қамтамасыз етілуі «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жеке және заңды тұлғалардың мәліметтерінен бас тартпауға;

шындыққа сәйкес келмейтін ақпаратты таратпау;

қызмет бабын асыра пайдалануға, негізсіз бюрократия көріністеріне, сондай-ақ дәрекілік пен біржақтылық көріністеріне жол бермеуге;

Мекеменің құзыретіне жататын мәселелермен жүгінген адамдардың ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге;

жеке мәселелерін шешу кезінде және т.б. ұйымдардың, Мекеме қызметкерлерінің және басқа да тұлғалардың қызметіне ықпал ету үшін қызмет бабын пайдаланбауға;

заңдылық қағидатын басшылыққа алуға, Қазақстан Республикасы Конституциясының, Қазақстан Республикасының заңдары мен өзге де нормативтік құқықтық актілерінің талаптарын сақтауға.

3. Өз құзыреті шегінде басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде:

өздерінің лауазымдық өкілеттіктеріне сәйкес функцияларды орындау;

сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресте және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды ашуда белсенділік таныту;

сыбайлас жемқорлықтың кез келген белгілі жағдайлары, сондай-ақ материалдарды жедел қарау немесе қағазбастылық үшін кез келген пайданы алуға итермелеу туралы дереу басшылыққа хабарлауға;

әріптестерге, басшыларға және басқа да лауазымды тұлғаларға сыйлық бермеуге және материалдық пайда, пайда немесе артықшылық алу үшін қызметтік емес қызмет көрсетпеуге;

тікелей немесе тікелей басшыға мүдделер қақтығысының, қызметтік міндеттерін орындаудағы жеке мүдделердің, сыбайлас жемқорлық мінез-құлыққа бейімділігінің және сыйлықтар алудың туындауы туралы хабарлауға;

жеке және заңды тұлғаларға артықшылық көрсетпеуге, қызметтік міндеттерін атқару кезінде олардың ықпалына тәуелсіз болуға;

орындауға алынған тапсырманың заңдылығына күмән тудырған жағдайда тікелей басшыға жазбаша түрде дереу хабарлауға;

орын алған немесе жасалып жатқан кез келген сыбайлас жемқорлық әрекет туралы басшылыққа дереу хабарлауға;

бағынысты қызметкерлердің міндеттері мен өкілеттіктерінің көлемін нақты және нақты анықтау;

мүдделер қақтығысын болдырмауға, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес оларды жою жөнінде шаралар қабылдауға;

тікелей басшы мүдделер қақтығысына қатысты болса, жоғары басшылыққа хабарласыңыз;

олардың жетекшілігіндегі қызметкерлер арасында жұмыс көлемінің біркелкі бөлінбеуіне жол бермеу;

өз қызметінің нәтижелерін бағалау кезінде, сондай-ақ көтермелеу мен жазалау шараларын қолдану кезінде әділдік пен объективтілік көрсетуге;

қызметтен тыс сипаттағы мәселелерді шешу кезінде қарамағындағылардың қызметіне ықпал ету үшін қызмет бабын пайдаланбауға;

өз қызметінің нәтижелерін бағалауда, сондай-ақ көтермелеу мен жазалау шараларын қолдануда әділдік пен объективтілік көрсетуге;

4. Ішкі нормативтік құжаттардың жобаларын дайындау кезінде

Мекемелер:

ішкі нормативтік құжаттарды әзірлеу кезеңінде азаматтардың заңмен бекітілген құқықтары мен бостандықтарын қатаң ескеру;

әзірленетін ішкі нормативтік құжаттардың жобалары нормативтік құқықтық актілерге қайшы келмеуі керек;

ішкі нормативтік құжаттардың жобаларын дайындау кезінде Мекеменің және басқа заңды тұлғалардың заңды мүдделерінің бұзылуына жол бермеу;

ішкі нормативтік құжаттардың жобалары Мекеменің құзыретінен шықпауы керек;

басқа құрылымдық бөлімшелердің мүдделерін қозғайтын әзірленген ішкі нормативтік құжаттардың жобалары тиісті құрылымдық бөлімшелермен талқылау және келісу рәсімінен өтуге тиіс;

ішкі нормативтік құжаттарда сыбайлас жемқорлық факторларын немесе олардың белгілерін қамтитын нормаларды қолданбау;

ішкі нормативтік құжаттарды әзірлеу кезінде жекелеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың мүдделері үшін стандарттарды қабылдауға жол бермеу.

5. Тауарларды сатып алуға байланысты сатып алуларды жүзеге асыру кезінде,

жұмыстарға, қызметтерге, лауазымды адамдарға:

Утвержден распоряжением
акима Байтерекского
сельского округа
«01» октября 2026 года № 36

**Антикоррупционный стандарт государственного
учреждения «Аппарат акима Байтерекского
сельского округа Зерендинского района»**

Глава 1. Общие положения

1. Антикоррупционный стандарт разработан в соответствии с пунктом 2 статьи 10 Закона Республики Казахстан «О противодействии коррупции», Методическими рекомендациями по разработке антикоррупционных стандартов, утверждёнными Агентством по противодействию коррупции от 31 декабря 2024 года № 285.

Антикоррупционный стандарт определяет действия и решения работников государственного учреждения «Аппарат акима Байтерекского сельского округа Зерендинского района» (далее - Учреждение) направленных на неукоснительное соблюдение установленных правил и предотвращения коррупционных проявлений.

Целью антикоррупционного стандарта является установление системы рекомендаций, направленных на предупреждение коррупции и недопущения коррупционных проявлений, повышения правовой грамотности и нулевой терпимости к проявлениям коррупции.

Задачами антикоррупционного стандарта является:

формирование устойчивого антикоррупционного поведения работников;
своевременное выявление коррупционных проявлений и предотвращение их негативных последствий;

применение и исполнение антикоррупционного стандарта:

применяется в деятельности Учреждения при осуществлении функций и реализации прав и законных интересов физических и юридических лиц;

обязателен для исполнения всеми работниками Учреждения;

за ненадлежащее исполнение Антикоррупционного стандарта персональную ответственность несут работники Учреждения.

Глава 2. Правила поведения работников и должностных лиц учреждения

2. Работники и должностные лица в своей деятельности обязаны:

принимать активное участие в противодействии коррупции, раскрытии коррупционных действий и нести персональную ответственность за соблюдение законодательства Республики Казахстан о противодействии коррупции;

быть честным, справедливым, скромным, соблюдать общепринятые морально-этические нормы в обращении с физическими лицами, представителями юридических лиц и коллегами, проявлять вежливость и корректность;

обеспечивать прозрачность принятия решений, затрагивающих права и законные интересы физических и юридических лиц;

своими действиями и поведением не давать повода для критики со стороны общества, не допускать преследования за критику, использовать конструктивную критику для устранения недостатков и улучшения своей деятельности;

поддерживать и требовать от коллег соблюдения высокой правовой и антикоррупционной культуры;

воздерживаться от совершения действий, несоответствующие законодательству и направленных вопреки интересам Учреждения на содействие кому-либо в осуществлении предпринимательской и иной деятельности, связанной с извлечением доходов;

не допускать действия (бездействие), затрудняющие реализацию физическими и юридическими лицами своих прав и законных интересов;

не склонять других лиц на совершение коррупционных правонарушений;

не принимать за исполнение своих функций и должностных обязанностей вознаграждение, включая денежные средства, услуги, подарков, товаров от юридических и физических лиц;

не использовать служебную и иную информацию, не подлежащую распространению, в целях получения или извлечения имущественных и неимущественных благ и преимуществ;

не отказывать физическим и юридическим лицам в информации, предоставление которой предусмотрено Законом Республики Казахстан «О доступе к информации»;

не распространять сведения, не соответствующие действительности;

не допускать злоупотреблений должностным положением, проявлений необоснованного бюрократизма, а также проявления грубости и предвзятости;

уважать честь и достоинство лиц, обратившихся с вопросами, входящие в компетенцию Учреждения;

не использовать должностное положение для оказания влияния на деятельность организаций, работников Учреждения и иных лиц при решении вопросов личного характера и т.д.;

руководствоваться принципом законности, соблюдать требования Конституции РК, законов и иных нормативных правовых актов Республики Казахстан.

3. При подготовке и принятии управленческих и иных решений в рамках своей компетенции:

осуществлять функции в соответствии со своими должностными полномочиями;

проявлять активность в противодействии коррупции, раскрытии коррупционных правонарушений;

незамедлительно докладывать руководству о ставших известными фактах коррупции, а также о склонении к получению какой-либо выгоды за ускоренное рассмотрение материалов либо волокиты;

не дарить коллегам, руководителям и иным должностным лицам подарки и не оказывать неслужебные услуги для получения имущественной выгоды, блага либо преимущества;

обеспечивать прозрачность принятия решений, затрагивающих права и законные интересы физических и юридических лиц;

своими действиями и поведением не давать повода для критики со стороны общества, не допускать преследования за критику, использовать конструктивную критику для устранения недостатков и улучшения своей деятельности;

поддерживать и требовать от коллег соблюдения высокой правовой и антикоррупционной культуры;

воздерживаться от совершения действий, несоответствующие законодательству и направленных вопреки интересам Учреждения на содействие кому-либо в осуществлении предпринимательской и иной деятельности, связанной с извлечением доходов;

не допускать действия (бездействие), затрудняющие реализацию физическими и юридическими лицами своих прав и законных интересов;

не склонять других лиц на совершение коррупционных правонарушений;

не принимать за исполнение своих функций и должностных обязанностей вознаграждение, включая денежные средства, услуги, подарков, товаров от юридических и физических лиц;

не использовать служебную и иную информацию, не подлежащую распространению, в целях получения или извлечения имущественных и неимущественных благ и преимуществ;

не отказывать физическим и юридическим лицам в информации, предоставление которой предусмотрено Законом Республики Казахстан «О доступе к информации»;

не распространять сведения, не соответствующие действительности;

не допускать злоупотреблений должностным положением, проявлений необоснованного бюрократизма, а также проявления грубости и предвзятости;

уважать честь и достоинство лиц, обратившихся с вопросами, входящие в компетенцию Учреждения;

не использовать должностное положение для оказания влияния на деятельность организаций, работников Учреждения и иных лиц при решении вопросов личного характера и т.д.;

руководствоваться принципом законности, соблюдать требования Конституции РК, законов и иных нормативных правовых актов Республики Казахстан.

3. При подготовке и принятии управленческих и иных решений в рамках своей компетенции:

осуществлять функции в соответствии со своими должностными полномочиями;

проявлять активность в противодействии коррупции, раскрытии коррупционных правонарушений;

незамедлительно докладывать руководству о ставших известными фактах коррупции, а также о склонении к получению какой-либо выгоды за ускоренное рассмотрение материалов либо волокиты;

не дарить коллегам, руководителям и иным должностным лицам подарки и не оказывать неслужебные услуги для получения имущественной выгоды, блага либо преимущества;

докладывать непосредственному или прямому руководителю о возникновении конфликта интересов, личной заинтересованности при исполнении служебных обязанностей, о склонении к коррупционному поведению и получению подарков;

не оказывать предпочтения физическим и юридическим лицам, быть независимыми от их влияния при исполнении должностных обязанностей;

незамедлительно в письменной форме сообщать непосредственному руководителю о сомнениях в правомерности полученного для исполнения поручения;

незамедлительно докладывать руководству о совершенном или совершаемом коррупционном действии;

конкретно и четко определять задачи и объем полномочий подчиненных работников;

не допускать конфликта интересов, принимать меры по их устранению в соответствии с законодательством Республики Казахстан;

обращаться к вышестоящему руководству, если непосредственный руководитель сам вовлечен в конфликт интересов;

не допускать неравномерного распределения трудовой нагрузки между работниками, находящимися в подчинении;

проявлять справедливость и объективность при оценке результатов их деятельности, а также применении мер поощрения и взысканий;

не использовать служебное положение для оказания влияния на деятельность подчиненных при решении вопросов внеслужебного характера;

проявлять справедливость и объективность при оценке результатов их деятельности, а также применении мер поощрения и взысканий;

4. При подготовке проектов внутренних нормативных документов Учреждения:

на стадии разработки внутренних нормативных документов неукоснительно учитывать установленные законом права и свободы граждан;

разрабатываемые проекты внутренних нормативных документов не должны противоречить нормативным правовым актам;

в ходе подготовки проектов внутренних нормативных документов не допускать нарушения законных интересов Учреждения и иных юридических лиц;

проекты внутренних нормативных документов не должны выходить за пределы компетенции Учреждения;

разработанные проекты внутренних нормативных документов, затрагивающие интересы других структурных подразделений должны пройти процедуру обсуждения и согласования с соответствующими структурными подразделениями;

не использовать во внутренних нормативных документах нормы, содержащие коррупционные факторы или их признаки;

при разработке внутренних нормативных документов не допускать принятия норм в интересах отдельных физических и (или) юридических лиц.